

Szám:

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

20	Ikt. szám: 20-35/13	Mell.: /
	Érk.: II. 22	

B.M. ORSZÁGOS RENDŐRKAPITÁNYSÁG VEZETŐJÉNEK

. 13. sz. utasítása.

Budapest, 1954. június hó 18.

Tárgy: Nyári hónapok idénybűncselekményeinek megelőzésére
való felkészülés.

Az elmúlt évben rendőri szerveink nem tanulmányozták megfelelően az idénybűncselekmények elkövetésének lehetőségeit és okait, így nem készültek fel kellően az operatív megelőzésekre. Ennek következtében a nyári hónapokban az idénybűncselekmények elszaporodtak.

A Belügyminisztérium Kollégiuma 1954. március 23-i határozatában megszabta a rendőrségnek, hogy a nyári hónapokban várható idénybűncselekmények megakadályozására készüljön fel, szilárdítsa meg a közrendet és közbiztonságot, előzze meg a bűncselekmények elkövetését.

I.

A nyári idénybűncselekményeket értékelve, úgy társadalmi- mint személyi tulajdonvédelmi vonalon az alábbi tapasztalatokat vonhatjuk le a bűnözés módszereire, az elkövetők személyeire vonatkozóan:

1./ A nyári mezőgazdasági munkálatok idején különös figyelmet kell fordítani azokra a körülményekre, amelyek a bűncselekmények elkövetésére lehetőséget nyújtanak. Így pl.:

- a./ A növényápolási munkák elhanyagolása, nem kellő időben való elvégzése.
- b./ Az aratás korai, vagy késői megkezdése, melynek következtében nagyobb szemvesztés vagy beszárás állhat elő. Gabonafélék zölden, takarmánynak való lekasználása, lelegeltetése.
- c./ A mezőgazdaság szocialista szektoraiban az aratás- és egyéb munka végzésénél bér- és normacsálás, termény- és üzemanyaglopás.

- d./ Cséplőgépek rossz beállításával és kijavításával nagy szemvesztéssel történő cséplés. A cséplőgépek szándékos, vagy gondatlan megrongálása. Magángazdaságokban engedély nélküli /fekete/ cséplés, cséplési ellenőrök megvesztegetése.
- e./ Terményraktárak fertőtlenítésének elmulasztása, vagy nem kellő időben történő fertőtlenítése, a begyűjtött termények hanyag és gondatlan kezelése.
- f./ Mezőgazdaságban előidézett tüzesetek, gyújtogatás, vagy gondatlanság miatt. /pl: tűzrendészeti szabályok be nem tartása, traktorral szikrafogó nélküli cséplés stb./
- g./ Mezei lopások /termény, gyümölcs és egyéb termékek lopása/ kóbor- vagy más személyek által.

2./ A nagy mezőgazdasági munkákra való tekintettel várható, hogy állami gazdaságokban, de a mezőgazdaság más szocialista szektoraiban is, amnesztiával szabadult kulákok és egyéb más, ellenséges, bűnöző személyek nagyszámban fognak idénymunkát vállalni és a mezőgazdaság sérelmére bűncselekmények elkövetését megkísérelni.

3./ A mezőgazdaságban előfordulnak olyan események, amelyek még pillanatnyilag nem bűncselekmények, de nagymértékben akadályozzák a mezőgazdasági munkálatok időbeni jó elvégzését. Ilyenek pl: az aratáshoz a munkaerő és technikai eszközök időben való biztosításának és előkészítésének elmulasztása, arató- és cséplőgépek hiányosan történő kijavítása, a folyamatos üzemeltetéshez szükséges üzemanyag biztosításának rossz megszervezése, a tartalék-alkatrészek hiányos biztosítása, stb.

4./ A közellátás, kereskedelem, értékesítés vonalán előforduló leggyakoribb bűncselekmények a következők:

- a./ Terményekkel és állatokkal való üzérkedés, árdrágítás, hanyag- hűtlen kezelés.
- b./ Egyes árucikkek helytelen diszponálása, melynek következtében egyes árukból egyes területeken hiányok mutatkoznak, más területeken pedig nagymennyiségű áru megromlik.
- c./ Konzervgyárak nagymennyiségű felvásárlást eszközölnek, ugyanakkor a rossz előkészítés és szervezatlenség következtében az ipari termelés nem tudja feldolgozni a felvásárolt árut és az megromlik.

5./ Személy- tulajdonvédelmi vonalon strandlopások és kabinfeltörések igen nagyszámban mutatkoztak. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a lopásokat a következőképpen követték el:

- a./ A kabinszámról a kulcsot zsillettel, tulajdonosa fürdőruhájáról levágták, s ezzel a kabint kinyitották.
- b./ Több személy egyszerre kabinjegyet vásárolt és különböző kabinok kulcsait felhasználva kipróbálták, hogy melyik kulcs még melyik más kabinokat nyitja. Következő alkalommal a kabinfoglalást úgy intézték, hogy azokat a kabinokat kapják meg, melynek kulcsa több kabint nyit ki. Ennek segítségével hatoltak be más személyek kabinjaiba.
- c./ Felhasználják a szalagrendszer-szerinti lopást, mely azt jelenti, hogy strandon, aktatáskák közlében helyezkedik el az egyik személy, aki kampós bottal elhuzza a tárgyat, majd azonnal továbbadja a másiknak.
- d./ Felhasználják azt a módszert is, hogy a tolvaj saját táskáját és fényképezőgépét egy értékesebb táska és fényképezőgép mellé helyezi el. Később nem a saját, hanem a másik táskát veszi el, ha észreveszik, bocsánatot kérve távozik.
- e./ Több esetben felnőttek irányítása mellett gyermekek követik el, játszást színlelve, a lopást.

6./ Weekend-házak feltörésére főleg vidéken, Balaton mellett, ^a szokásos bűnözők mellett, a kóborszemélyek követik el a betörést. Rendszerint azzal a trükkel, hogy a Balaton környékén lévő állami gazdaságokban vállalnak munkát, ellopják a környéket, a nők azzal zaklatják az üdülőket, hogy jósolni akarnak és ilyenkor hajtják végre a "terepszemlét". Felhasználják ezt a "terepszemlét" több esetben arra is, hogy amíg magukra vonják az ott tartózkodó személyek figyelmét, addig a velük lévő gyermekek besurranásos lopást követnek el.

7./ A weekend-házak feltörése és a besurranásos lopások mellett igen gyakori az u.n. "horgászás" is, ami abból áll, hogy nyitott ablakoknál alvó személyek ruhaneműit szögesbotok segítségével az ablakon keresztül kilopják

8./ Számolni kell azzal is, hogy az üdülőhelyeken a nyári szezon beindulásával párhuzamosan a keresetszerű kéjelgés is emelkedni fog, ami bizonyos mértékig melegágya más bűncselekmények elkövetésének is.

A fentiek csupán az általános, leggyakoribb módszerek, ezenkívül számos, más módszerrel is követnek el a társadalmi-, személyi tulajdon ellen különböző bűncselekményeket.

A nyári hónapok idénybűncselekményeinek megelőzése és felderítése érdekében a B.M. Kollégiumának 1954. március 23-i határozatának alapján

e l r e n d e l e m :

Társadalmi-tulajdonvédelmi vonalon:

1./ A mezőgazdasági bűncselekmények megelőzése érdekében valamennyi rendőri szerv tanulmányozza a helyi viszonyokat, az elmúlt évben a mezőgazdaságban elkövetett bűncselekményeket, mérje fel a területét és ennek alapján határozza meg valamennyi rendőri szerv számára a mezőgazdasági munkálatok biztosításával és a bűncselekmények megakadályozásával kapcsolatos feladatokat.

2./ Az állami gazdaságok, gépállomások és termelőszövetkezetek vezetőivel szorosan tartsák a kapcsolatot, így ekezzenek az arató- és cséplőbrigádok közé hálózatot szervezni. A területfelelősök "T" egyéneiken keresztül, ~~állandóan ellenőrzik a mezőgazdasági munkálatok állását, előzzék és akadályozzák meg az ott előforduló bűncselekményeket.~~

A tűzbiztonság érdekében a helyi tűzoltósággal ~~együttműködve~~ az ellenőrzés terjedjen ki a tűzfigyelőszolgálat megszervezésére is. Ellenőrizték a közös szérűket, a terményraktárakat, a cséplőgépeket, hogy a tűzrendészeti intézkedéseket megtették-e. Figyeljenek fel arra, hogy a beállított tűzfigyelők nem-e ellenséges, osztályidegen elemek. Ilyen esetekben a helyi tanáccsal érintkezésbe lépve, leváltásukról gondoskodni kell.

3./ A mezőgazdasági munkák idején - de különösen aratáskor és csépléskor a mezőgazdasági szocialista szektorait az ügynökséggel folytatott fokozott találkozók megtartásával erőteljesen biztosítsák. Az ügynökség munkáján kívül, állandó nyílt kapcsolatot kell tartani a tanács- és pártszervekkel, valamint a közellátás vonalán dolgozó állami- és gazdasági vezetőkkel. Minden felmerülő rendellenességről ezen szervek vezetőit azonnal tájékoztatni kell és kérni a felmerülő hibák, hiányosságok kijavítására azonnali intézkedést.

4./ A begyűjtéssel kapcsolatban az alábbi fő-feladatokat kell végrehajtani:

a./ Az operatív beosztottaknak az ügynökségen és területfelelősökön keresztül ellenőriztetni kell az aratás- cséplés időszaka előtt a terményraktárak fertőtlenítését.

b./ Meg kell vizsgálni, hogy a begyűjtőhelyek, raktárak biztonsági szempontból felül vannak-e vizsgálva, az illetékes szervek megtették-e a megelőző intézkedéseket.

c./ A begyűjtés folyamán a hangulat figyelése, az esetleges rémhírek időben való leszerelése a párt- és tanácsszerveken keresztül, az izgatások felderítése és a szükséges intézkedések megtétele.
2. Terményüzérkedés felszámolása, * begyűjtéssel szembeni ellenállás esetén a begyűjtés karhatalommal való biztosítása.
hatás célja a begyűjtő munkát nemzeti biztosságra.

d./ A veszélyeztetett begyűjtő helyeket hálózati operatív vonalon kell figyelés alá vonni. Az ezen a vonalon foglalkoztatott ügynökségnek azt a feladatot kell adni, hogy figyeljen fel valamennyi begyűjtéssel kapcsolatos eseményre, így pl: sikkasztás, készpénzfizetésnél történő elszámolással kapcsolatos bűncselekményekre, lopásokra, stb.

5./ Az operatív beosztottaknak - főleg akik az élelmiszeripar területén dolgoznak, - ügynökségükön keresztül ellenőrizniük kell, hogy az üzemek, úgy raktározás, mint gépierek szempontjából felkészültek-e a nyári idény fokozottabb termelésére és az esetlegesen várható bűnös tevékenységek megelőzésére. Az észlelt rendellenességet azonnal jelentse az illetékes vezetőknek.

2. 6./ Őrszolgálati vonalon dolgozó beosztottak személyesen és "T" egyéneik bevonásával ellenőrizzék területükön a mezőgazdasági munkák végrehajtását, a kapálást, a föld megművelését, stb. Amennyiben hiányosságot tapasztalnak, a tanácsszervek figyelmét hívják fel, ha ennek eredményeként sem történik intézkedés, úgy büntető feljelentést tegyenek.

6. 6./ A mezői lopások megelőzése és megakadályozása érdekében a területfelelősök, körzeti megbízottak a mezőgazdasági munkálatok idején gyakrabban ellenőrizzék úgy a későesti, mint korahajnali órákban területüket. *Segítsék* a mezőőrök tevékenységét, hogy azok is a mezői lopások megakadályozásával foglalkozzanak elsősorban. Azokon a területeken, ahol a mezői lopások nagymértékben elszaporodnak, az operatív munkások *reagálnak* halkan oda, hogy a területfelelősöknek adott segítségen és az ügynökségen keresztül a lopásokat felszámolják és megakadályozzák.

Személy-tulajdonvédelmi vonalon:

1./ Az üdülők, strandok, valamint weeknd-házak ellen elkövetett bűntények, lopások megelőzése érdekében a megyei-, járási-, városi- és kerületi osztályok a helyi adottságok figyelembevételével, az elmúlt évi tapasztalatokat értékelve mérjék fel a területet és az illetékes üdülőgondnoksággal karöltve, tegyék meg a szükséges óvóintézkedéseket.

2./ A nyári idény alatt minden hónap elején a megyei osztályok bűnüldözési- és körözési alosztályai értékeljék az előző hónapban előforduló üdülő, strand, valamint weekend-házak területén elkövetett bűncselekményeket. Ennek az értékelésnek alapján mozgassák operatív állományukat és ügynökeiket. A havi értékelésen kívül rendszeres tájékoztatót kell kérni az operatív nyilvántartó csoporttól és a 601-es adatlapok értékeljék a súlyponti területeken előforduló bűncselekményeket. Egyes fertőzött területek megtisztítására kérni kell az Országos Rendőrkapitányság segítségét is.

3./ A strandokon, a kabinokban és szekrényekben elhelyezett figyelmeztető táblákon fel kell hívni a strandolók figyelmét az értéktárgyaknak az őrzőben való áhelyezésére. A strandfürdők gondnokain keresztül el kell érni, hogy ahol értékmegőrző nincs, ott ~~azonnal~~ *haladéktalanul* létesítsenek.

4./ A hálózati egyének szervezése lehetőleg olyan személyekből történjék, akik az üdülő, a strand területén ismerettséggel rendelkeznek, szabadmozgásuk van és így lehetőségük van a megfigyelésre. Pl: uszómesterek, gondnokok, stb.

5./ Fertőzött területeken különösen a csucsforgalom idején operatív beosztottakat kell figyelőszolgálatra beállítani és szükség esetén az egyes járások bűnügyi apparátusát vezényelt bűnügyi beosztottakkal meg kell erősíteni.

II.

A nyári hónapok bűnözésének megakadályozásában, megelőzésében a közrendvédelmi szerveknek nagy szerepük és feladatuk van. A közrendvédelmi szerveknek a legszorosabb együttműködésben kell dolgozniuk az operatív szervekkel és biztosítani kell szükség esetén a közrendvédelmi szolgálat átcsoportosítását is egyes súlyponti területekre.

A közrendvédelmi szervek feladatait a nyári hónapok idénybűncselekményeinek megelőzésére és felderítésére az alábbiakban szabályozom:

Az órspancsnokok feladata:

1./ Tanács- és pártszervek-, valamint szocialista szervek vezetőivel való állandó kapcsolattartás. Szorosan együtt kell működni a területet tartó operatív beosztottal.

2./ A mezőgazdasági bűncselekmények értékelése nyomán a területfelelősök konkrét feladatokkal való eligazítása a szolgálatbavezénylés előtt.

- 3./ Fertőzött területekre tájékoztató egyének beállítása.
- 4./ Területek és területfelelősök segítő ellenőrzése és a végzett munkáról való beszámoltatása.
- 5./ Tűzrendészeti szervekkel közös ellenőrzések lefolytatása.

Területfelelősök feladata:

- 1./ A mezőgazdasági munkák végzésének ellenőrzése és annak biztosítása. Az elkövetni szándékoló bűncselekmények megelőzése és "T" egyének, valamint dolgozók segítségével a bűncselekmények tettesének felderítése, leleplezése.
- 2./ A meglévő tájékoztató egyénekkel sürített találkozók megtartása, újabb "T" egyének beállítása.
- 3./ Gabonarakarók őrzésével, valamint a tűzfigyelőszolgálatnál megbízott személyek fokozott ellenőrzése, a tűzrendészeti szabályok betartásának ellenőrzése, valamint a területen tartózkodó gyanús személyek igazoltatása.
- 4./ Mezőőrökkel a mezői lopások megakadályozása és felderítése érdekében szoros kapcsolattartás. Cigánytelepek és az ottlévő gyanús személyek igazoltatása, ellenőrzése. Üdülőhelyek, strandok, weekend-házak környékén az éjszakai órákban portyázás, és rejtett figyelésen keresztül ellenőrzés.
- 5./ A strandlopások megakadályozása érdekében - a vidéki strandokon-figyeléssel és "T" egyének beállításával kell a bűncselekményeket megelőzni.
- 6./ Rendszeresen ellenőrizni kell a területen tartózkodó amnesztíval szabadult, kitelepített, rendőri felügyelet alatt álló személyeket, valamint a szokásos bűnözőket.

Utasítom a rendőri szervek vezetőit, hogy parancsomat a konspiráció betartásával, valamennyi beosztottjával ismertesse. Utasításom alapján dolgozza ki a megyei viszonylatban elvégzendő feladatokat úgy, hogy valamennyi járás jellegének megfelelő feladatot kapjon. *A feladatokat a járások vezetői által gondoskodásuk a körülmények megfigyelésével betartandó.*

A fentiek alapján megyei viszonylatban elkészített parancs kiadásáról és parancsom ismertetéséről 1954. június hó 30-ra tegyen jelentést.

Készült: 3 pld-ban.
Készítette: K/V.
Oldalszám: hét.
Kapják:

Wyd. 12 63/212

Pócs Tibor r.vőrgy.
Országos Rendőrkapitányság Vezetője.

Rep. elnöke 123
Küldetés 123